

Aktuální priority spotřebitelů ve standardizaci

(CSTN, XII 2023)

Libor Dupal

Spotřebitel a technické normy

- **Obsah / Outline**
  - **Kdo jsme ?**
  - **Statut a mandát KaStan**
  - **Priority a aktivity**
  - **Mezinárodní aktivity**
  - **Šíření informací**

Kdo jsme ?

Sdružení českých spotřebitelů (SČS)

- Založeno jako občanské sdružení v roce 1990 a je tak nejdéle působící nevládní organizací v oblasti ochrany spotřebitelských zájmů u nás. (Od r. 2014 - *zapsaný ústav* - nová právní forma pro nevládní organizaci poskytující obecně prospěšné služby.)
- Mise - ochrana zájmů spotřebitelů, rozvoj a kultivace čistého podnikatelského a konkurenčního prostředí tolerantního vůči spotřebitelům důraz na preventivní stránku ochrany zájmů spotřebitelů: „Jen poučený spotřebitel se dokáže účinně hájit.“
- ... kvalita a bezpečnost výrobků včetně potravin, technická normalizaci a standardizace, kvalita a bezpečnost služeb včetně služeb finančního trhu, turizmu aj.
- Specificky - zvláště zranitelní spotřebitelé – senioři, osoby se zdravotními hendikepy a děti.

Kdo jsme ?

Kabinet pro standardizaci, o. p. s. (KaStan)

- Nezávislá obecně prospěšná společnost založená Sdružením českých spotřebitelů.
- Cílem - zvyšování bezpečnosti a kvality výrobků a služeb vytvářením a podporou funkce nástrojů zajišťujících účinné zapojení spotřebitelů do standardizačních procesů (technická normalizace, certifikace a posuzování shody, akreditace, dozor nad trhem), včetně uplatňování technických předpisů a norem ve prospěch spotřebitelů a korektního trhu.
- Specifická pozornost zvláště zranitelným spotřebitelům – seniorům, osobám se zdravotními hendikepy a dětem.

Kdo jsme ?

Ing. Libor DUPAL

- Absolvent VŠCHT Praha (Fakulta potravinářské technologie a biotechnologie).
- Od r. 2002 vrcholový manažer Sdružení českých spotřebitelů (ředitel, nyní předseda správní rady).
- Ředitel Kabinetu pro standardizaci, o.p.s.
- Profesní kariéra zahrnuje mj. působení v České obchodní inspekci (ředitel ústředních laboratoří) či v Úřadě pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ředitel mezinárodních vztahů).
- Oblasti jeho odborného zázemí se týkají kvality a bezpečnosti potravin a jiných oblastí výrobků a služeb (bezpečnost dětí – např. provoz dětských hřišť).
- Vykonává funkce předsedy Řídicího výboru Národního programu Česká kvalita, zastupuje české spotřebitele v evropské organizaci ANEC (Hlas evropských spotřebitelů ve standardizaci) aj.

Statut a mandát KaStan

Obecně prospěšná společnost

- Založena 2009
- Poskytuje obecně prospěšné služby s mandátem daným Zakládací listinou:
  - a) Ovlivňuje standardizační práce z hlediska zájmů českých spotřebitelů na národní, evropské a globální úrovni;
  - b) Komunikuje s národními i regionálními úřady a institucemi a se zástupci podnikatelské sféry;
  - c) Působí v oblasti vzdělávání, osvěty, vydavatelsko-nakladatelských činností s cílem podpory co nejširšího používání norem.

Priority a aktivity KaStan

- ČAS

Zapojení do technických normalizačních komisí

- TNK 21, 26, 33 aj. (elektro, plynová zařízení aj., 137 (výrobky pro děti), 20, 142, 144 (informační technologie, výbušniny, resp. nanotechnologie), 150 (nábytek), 151 (potraviny).

(... včetně: normalizace domácích spotřebičů, dětských hřišť, zkušebních metod potravin aj.)

Spolupráce s některými centry TN (ČIA)

Další platformy infrastruktury kvality

MPO/ÚNMZ, MZe, ČIA, Rada kvality ČR aj.

Priority a aktivity KaStan

- **ČAS**

Smluvní partner pro standardizační práce – příklady překladů (za minulá léta)

- EN 17229 Fitness centra – Požadavky na vybavení a provoz centra - 1 a 2
- Pokyn CEN-CENELEC 6 – Pokyn k zohlednění přístupnosti v normách
- ČSN ISO 17069 Přístupnost – Opatření a pomůcky pro přístupné zasedání
- TNI POKYN ISO/IEC 46 – Srovnávací zkoušení spotřebních výrobků a souvisejících služeb – Obecné zásady

Priority a aktivity KaStan

- **ČAS**

Smluvní partner pro standardizační práce – smluvně zabezpečené TC/SC (aktuální seznam)

ISO/PC 311	Zranitelní spotřebitelé
ISO/PC 317	Ochrana spotřebitele: soukromí v návrzích spotřebních výrobků a služeb
ISO/TC 324	Sdílená ekonomika
ISO/PC 329	Směrnice pro vyšetřování případů úrazů spotřebitelů

Priority a aktivity KaStan

- **Publikace, studie... (2023)**

- Propagace firmy prostřednictvím značky kvality s podporou loga České kvality
- Značka kvality ‚Hřiště-sportoviště-tělocvična – Ověřený provoz‘ – ku prospěchu uživatele i provozovatele veřejného zařízení

L. Dupal

Priority a aktivity KaStan

- **Publikace, studie... (2023)**

- Používání zádržných systémů pro děti v automobilech – nově a přísněji
- Technické normy a udržitelnost

ZÁDRŽNÉ SYSTÉMY PRO DĚTI V AUTOMOBILECH – NOVĚ, PŘÍSNĚJI, BEZPEČNĚJI

Libor Dupal

edice top-normy

Publikace byla vytvořena za finanční podpory Rady kvality České republiky
www.narodniportal.cz

TECHNICKÉ NORMY A UDRŽITELNOST

Andrea Peková
Libor Dupal

edice top-normy

Publikace byla vytvořena za finanční podpory Rady kvality České republiky
www.narodniportal.cz

Priority a aktivity KaStan

Bezpečnost dětských hřišť

KaStan je správcem značky kvality přijaté do Národního programu Česká kvalita „**Hřiště–sportoviště–tělocvična – OVĚŘENÝ PROVOZ**“,

- průkaz a doklad pro uživatele veřejného zařízení i pro jeho provozovatele o svědomitém provozování veřejného zařízení v náležitě kvalitě a bezpečnosti,
- dobrovolná deklarace provozovatele o bezpečnosti provozu celého zařízení – hřiště a sportoviště, tedy nikoli pouze jednotlivých herních či sportovních prvků,
- podstatou pro udělení licence k držení značky je ověřená a posléze průběžně ověřovaná kvalita a bezpečnost provozu třetí stranou, nezávislou na výrobcí, provozovateli apod.

Mezinárodní aktivity

ANEC – evropská organizace - Hlas evropských spotřebitelů ve standardizaci

- **Reprezentace zájmů spotřebitelů v evropských standardizačních procesech**
  - Vývoj a revize evropských politik a zákonů ...
  - Standardizace ve vazbě a ve spolupráci s CEN, CENELEC & ETSI; popřípadě ISO & IEC, UNECE
  - Podpora využívání technických norem a souvisejících nástrojů (posuzování shody, akreditace, dozor na trhu a vymáhání).
- **General Assembly** (Valná hromada) – jeden jmenovitý zástupce z každé země, která má členství (i přidružené) do CEN/CLC/ETSI (za ČR L. Dupal)
- **Pracovní skupiny ANEC** – zapojení zástupce Kabinetu do několika z nich

Mezinárodní aktivity

SČS, resp. KaStan od roku 2009 zajišťují pro členu ISO COPOLCO, kterým (ÚNMZ /s exekucí Agenturou ČAS) **koordinaci českých spotřebitelů pro politiky ISO COPOLCO** (s přihlédnutím k evropské normalizaci)

Zadání 2023

- Funkci a využití již existujících struktur pro koordinaci zapojení spotřebitelů v oblasti ISO COPOLCO.
- Zviditelnění technických norem na příkladu konkrétních témat a oblastí normalizace - na stránkách uvedeny informace a výstupy k tématům autosedačky a udržitelnost.
- Návrh pro prezentaci národních aktivit na globální úrovni (pro newsletter ISO COPOLCO pro elektronické šíření) – prezentovány kampaně k autosedačkám a k udržitelnosti.
- Vyhodnocení naplňování priorit ISO COPOLCO s přihlédnutím k prioritám standardizace EK a CEN/CLC - připravil **AKTUALIZOVANÝ NÁSTIN MEDIÁLNÍHO PLÁNU PRO ZVIDITELNĚNÍ STANDARDIZAČNÍCH TÉMAT NA R. 2024.**

Šíření informací

www.top-normy.cz

Úvodní stránka

- Dotazy - podněty
- Aktuální situace
- Proč normy?
- Hledáme experty
- Procesy standardizace
- Témata normalizace
- Publikace
- Kabinet pro standardizaci
- ANEC
- ISO COPOLCO
- Kontakty

Normy a zá

Při výběru služby či výr

Obvykle ale vyžadujem
trvanlivosti či použití ob

Aby se taková očekává
méně. Aby to bylo spíš
zájmy v procesu norma
jsou totiž obecně nezáv
nejvíce prosazovat - pr

Tvorba norem je velmi

Ve smyslu grafického z
její význam, jako hru. V
odhodlání, smyslu pro i
pro tentokrát to "nevyšl

O to se Kabinet pro sta
snaží.

Doporučujeme poz

Šíření informací

www.top-normy.cz

– Procesy standardizace

Úvodní stránka	
Procesy standardizace	Procesy
Předpisy a regulace	Jak to jsou snažíme za
Nadnárodní normy	Prioritní jsou národní, ev
Národní normalizace	Důležité jsou dozor nad t
Posuzování shody	Na těchto s cílům naše
Metrologie	
Dozor nad trhem	

– Témata normalizace

Úvodní stránka		Řešení
Procesy standardizace		Sdružení české průběhu let ře zapojení spotř shody, akredita
Témata normalizace	Témata normalizace	Na těchto strán členění na výr konkrétní výst
01-Politiky-procesy-plány		Děkujeme více
10 Chování trhu I		
30 Normalizace - výrobky		
40 Normalizace - služby		
60 Kvalita - jakost		
70 Třetí strana		
80 Vymáhání a dozor		
Vzdělávání o normách		

Děkuji za pozornost

Kontakty

Kabinet pro standardizaci, o.p.s.
Cabinet for Standardization

Pod Altánem 99/103; 100 00 Praha 10 – Strašnice

telefon: +420 261 263 574 / Dupal: +420 602 56 18 56

e-mail: info@top-normy.cz / Dupal: dupal@top-normy.cz

www.konzument.cz; www.top-normy.cz